

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА СТОРОЖІ ПРАВДИ

Одне з найважливіших і рівночасно найтрудніших завдань американських українців це те, прислівне вже їх поширювання правди про Україну та українські змагання. Потреби в цій галузі такі великі і такі нагальні, що тільки найбільшою увагою і наполегливістю всього нашого загалу можна бодей частинно виконати ці великі завдання.

Сьогоднішня гарячкова підготовка до війни—організування оборонних союзів, масова продукція та розвиток модерної зброї, організування і вишкіл нових дивізій, все це веде нас на тлі наявної вже психологічної війни. В етері і на папері та всіма можливими засобами пропаганди теперішній ворог лжеслова—червона Москва намагається втопити правду в повені своїй брехні, намагається обдурити і обманути світ, так як обдурювала і обманула всі теперішні жертви свого варварського режиму.

Проте, кожний знає, яка ціна совєтській пропаганді, совєтській "науці" та всім совєтським твердженням. Проти пошесті совєтської брехні стоїть сьогодні санітарний кордон свідомості тої брехні в західному світі. Москва це без сумніву знає й тому вона докладає найбільших зусиль, щоб ці свої брехні якомога швидше контрабандою поширити в західному світі такі ж самими західними засобами інформації. На це багато можливостей і способів. Підшепти, продажні шктури та всілякі невідгласи свідомо або несвідомо виконують роллю апостолів більшовицької брехні у вільному світі, копаючи йому й собі самим яму. Злочинна є більшовицька брехня, хоча сьогодні вже є дуже мало наївних людей, що вірили б у совєтські слова і запевнення, але сто разів гіршим злочином є така брехня та перекручування правди у вільному світі, де панує свобода слова і думки, де немає держиморди, що наказував би не тільки говорити й писати, але й думати після одного шаблону.

Ми далеко від того, щоб в усіх неприємлих українській справі інформації та твердженнях добувати тільки більшовицьку руку. Усі ми добре знаємо, що правду відносно України та українських змагань поборюють з меншими завзяттями і енергією всі інші російські імперіалісти, теж на еміграції, роблячи тим самим ведмежу прислугу Америці та цілому вільному світові, виключно з ними самими.

Незвичайно інтересний приклад такого замилювання очей вільного світу на українську правду викривав відомий наш вчений професор Маркетського університету, д-р Роман Смаль Стоцький в своїй рецензії на розділ про Совєтський Союз в 27-му томі "Енциклопедія Американ", надрукованій в жовтневому виданні "Еджейншнел Ревювер". Автор рецензії не тільки квестіонує надану автором цієї праці характеристику "видатних авторитетів" в ділянці знань про Совєтський Союз, але й описує аргументи та реєстр фактів доказів, що деякі з них є визнаними марксистами а інші згаданими генеральним прокуратором полпентахми комуністичної п'ятої колони. В дальшому проф. Смаль Стоцький пункт за пунктом доказує неправдивість тверджень цих "енциклопедистів" в багатьох ділянках, зокрема відносно українського народу та його змагань.

Інший приклад: 3 Т-ва Українських Інженерів передають нам відоме періодичне видання "Піпел Тудей" з 21-го листопада та звертають увагу статейки із серії про "нарід в холодній війні" п. з. "Вони ненавидять Сталіна". Там в коротенькій інформації аж два рази згадка про "українських сепаратистів, що співпрацювали з Гітлером, поповнюючи злочини в своїй власній батьківщині" та про "шефів українських банд".

Ці два конкретні випадки наводимо тільки для прикладу. Таких випадків все ще трапляється багато більше і тому весь наш загаль, від професора університету починаючи, а на фабричному чи фермерському робітничому кімнаті, мусить бути на сторожі тої української правди, що є теж правдою вільного світу. Кожний з нас по своїй спроможності повинен і мусить причинитися до поширення існуючих вже видань в англійській мові про Україну та включитися в кожну кампанію, що має на меті нові видання. Кожний з нас повинен бути апостолом української правди на місці своєї праці, між своїми сусідами, його дитина повинна дістати дбайливе українське виховання, щоб заступати і принагідно могли сказати українську правду між своїми товаришами в школі, ми мусимо використати кожну нагоду і кожну можливість, щоб заповнити тій українській правді перемогу, бо з нею переможе теж весь вільний світ.

Слова, гроші і діла в оборонній продукції

Виконання військових замовлень американською індустрією належить тепер до справ першої ваги. На випрокувану в американських фабриках зброю чекають війська в Кореї, чекають армії майже всіх союзних країн і на неї чекають величезні завдання дома. Конгрес низкою ухвал вже ухвалив, що уряд може видати понад 146 мільярдів доларів на зброєння, а на найближчій сесії в січні наступного року Конгрес по всіх правдоподібностях апробує ще дальших 54 мільярдів доларів на оборонні видатки, та, що загальна сума на ті цілі виноситиме приблизно 200 мільярдів.

З цієї загальної суми досі вже видано 35 мільярдів, за 84 мільярдів зроблено замовлення а за 73 мільярдів ще мають бути пороблені замовлення. В кожному разі уряд має ще подбати, щоб за понад 112 мільярдів доларів дістати потрібну зброю від красивої індустрії.

Так виглядає справа грошей в оборонній продукції. Відносно діл — тепер власне ведеється полегка. Конгресовий підкомітет готовності виступив з гострим закидом проти адміністрації, вважаючи, що він не доцільно важливість оборонної продукції та дозволяє на її зупинку цивільними потребами. В звіті цього підкомітету сказано, що оборонна продукція "загрозило відстав" від передбачених планів.

Директор оборонної мобілізації Чарлз Вилсон, після довгої конференції з президентом Труманою в Малому Білому Домі в Кій Бест на Флориді, затримав кореспондентам, що справи аж так зле не виглядають, що оборонна продукція тепер збільшиться з величезними радами і виносить — беручи в рахунок кошти — два мільярди доларів місячно а в 1953 році виноситиме два рази стільки. Вилсон теж заявив, що ця продукція впродовж останнього року збільшилася втричі та що вона вже дуже близько до тої висоти, яку передбачає план. При цьому Вилсон додав, що має на думці "реальні плани", а не "мрії" Пентагону.

Публічна опінія хотіла б тепер знати дійсність в оборонній продукції, від якої може залежати, "бути чи не бути" не тільки Америці, але й цілому вільного світу. Слова Вилсона заспокоюють, але не цілком, якщо їх сконфронтувати з іншими словами і фактами. Загально відомо, що головною причиною недавньої поїздки ген. Айзенгавера з Європи до Вашингтону була власне справа необхідності приспішити оборонну продукцію та висилку військовогос устаткування альянським силам до Європи. Не дуже успокоює американську публічну опінію теж пересторога ген. Ванденберга, шефа штабу авіації, що наші повітряні збройні сили починають втрачати свою чисельну перевагу на фронті в Кореї. Висновки з того бодей би не приходилося робити.

Була б інша справа, якщо б

країна не мала на це фондів, ресурсів або продукційних можливостей. Справа так не є, бо всі можливості існують, а проте в оборонній продукції, виходило б, такі є застіги. Деякі господарські знавці заявляють, що продукція деяких типів літаків сьогодні це відстає майже на пів року. Так само відстає доставка керованих ракет, кораблів та деяких родів гармат.

Вилсон заявив, що починає

Іван Кедрич.

Терпець в українськ-жидівських розмовах

Присмисно ствердити, що стаття автора цих рядків "За чистий стіл з жидами", друкована нещодавно у "Свободі", дійшла до відома відповідальних жидівських кіл за посередництвом поважного жидівського часопису в ЗДА і поважного жидівського публіциста. Зате дуже неприємно ствердити водночас, що безпосередній відгук, себто згадана жидівська стаття, писана у такому злісно-придурчатому тоні і повна таких історичних фальшивих та вічно повторюваних образливих невірних закидів, що тільки добро самої справи — українськ-жидівським взамином — і згаданий поважний характер часопису й публіциста кажуть над тією жидівською відповіддю зупинитися, зрештучувати її українському читачеві та продовжувати дискусію.

У часописі "Дер Тут" з 9 листопада п. р. д-р Бикль починає свою відповідь від трох дивних претензій, чому українці взагалі та я зокрема жидівською тепер пригадали собі потребу наладити відносини з жидами, і чи не треба було писати про це негайно після закінчення війни. Шановний автор перекозює, що і я і всі українські емігранти, що виїхали з рідного краю при останньому "великому екзодусі", знаходилися ще розмірню нещодавно в Європі, в ситуації дуже незвичайній не тільки для жидів, але й всього українськ-жидівського загалу, коли перш усього треба було лагодити свій власний внутрішній хаос, зрозумілий після тієї трагедії, що її пережив за другої світової війни і після неї не тільки жидівський, але й український нарід. Тільки мимходом можна згадати, що наприкінці 1948 року автор цих рядків до 1948 року взагалі до ніяких газет не писав, а коли сьогодні українськ-жидівська тематика закулізована на сторінках преси, то це дійсно не випадково, під поштовхом акції західно-німецького парламенту, а просто тому, що внутрішньо-українські справи, далекі від діл, всі так наладнані й упорядковані в Європі й Америці настільки, що українські політики й публіцисти можуть виходити на ширше поле українськ-жидівської проблематики. І до цієї проблематики, поруч із питанням навіязання і загаснення зв'язків з різними народами, належить згадати поганих українськ-жидівських відносин. Ці відносини погані тому, що в історії українськ-жидівських взаємин діяло багато такого, діяло на українській землі і поза нею, на чужині, від чого і українські і жидівські душі накрилися жалем. І ці смертельні жалі, претенсії й взаємні обвинувачення тягнуться по нинішній день, притягують здоровий глузд і все це вони не дозволяють кермуватися єдиним правильним критерієм, що тут повинен діяти: інтереси сучасності й майбутності обох народів.

Стаття д-ра Бикля є яскравий, проречистий доказ вищезгаданого. Вся вона присвячена на опоруванню нашої тези, що ніколи ніяка українська відповідальна громадська (тим паче державна) верхівка не планувала і не передовала винищення жидів. Д-р Бикль пригадує часи Богдана Хмельницького й Симона Петлюри. Заявляє, що "важко повірити, що жиди (Хмельницький) всю жидівську різницю перевертуть до безплуну", додає до того, що жиди байдуже, чи Петлюра нищив жидів, з плямом чи безплуну", і доходить до висновку, що сумніву вартість має згадка між народами, коли в одному народі вважають національними героями тих самих діячів, які для другого народу є символами їхнього винищення...

Стаття д-ра Бикля характеризує для жидівської, навіть найповажнішої, публіцистики: вона не рахується з усіма тими історичними фактами, які йдуть в розріз з тезами, що жиди прийняли жидівська історія, як ненарушені правди, хоч би вони й спиралися на факти ухвалені. Жидівські публіцисти вічно повторюють ті самі твердження, не слухаючи тверджень протилежних і навіть не входячи в дискусію з ними. Далі: вони вперто промовчують причини, які довели до антисемітизму тих низів, що свої при-

сми доводили до висновку, що сумніву вартість має згадка між народами, коли в одному народі вважають національними героями тих самих діячів, які для другого народу є символами їхнього винищення...

Стаття д-ра Бикля характеризує для жидівської, навіть найповажнішої, публіцистики: вона не рахується з усіма тими історичними фактами, які йдуть в розріз з тезами, що жиди прийняли жидівська історія, як ненарушені правди, хоч би вони й спиралися на факти ухвалені. Жидівські публіцисти вічно повторюють ті самі твердження, не слухаючи тверджень протилежних і навіть не входячи в дискусію з ними. Далі: вони вперто промовчують причини, які довели до антисемітизму тих низів, що свої при-

сми доводили до висновку, що сумніву вартість має згадка між народами, коли в одному народі вважають національними героями тих самих діячів, які для другого народу є символами їхнього винищення...

Стаття д-ра Бикля характеризує для жидівської, навіть найповажнішої, публіцистики: вона не рахується з усіма тими історичними фактами, які йдуть в розріз з тезами, що жиди прийняли жидівська історія, як ненарушені правди, хоч би вони й спиралися на факти ухвалені. Жидівські публіцисти вічно повторюють ті самі твердження, не слухаючи тверджень протилежних і навіть не входячи в дискусію з ними. Далі: вони вперто промовчують причини, які довели до антисемітизму тих низів, що свої при-

сми доводили до висновку, що сумніву вартість має згадка між народами, коли в одному народі вважають національними героями тих самих діячів, які для другого народу є символами їхнього винищення...

Стаття д-ра Бикля характеризує для жидівської, навіть найповажнішої, публіцистики: вона не рахується з усіма тими історичними фактами, які йдуть в розріз з тезами, що жиди прийняли жидівська історія, як ненарушені правди, хоч би вони й спиралися на факти ухвалені. Жидівські публіцисти вічно повторюють ті самі твердження, не слухаючи тверджень протилежних і навіть не входячи в дискусію з ними. Далі: вони вперто промовчують причини, які довели до антисемітизму тих низів, що свої при-

Володимир Орентчук

На сторожі дослідів української мартирології

Серед еміграційних буднів непевного політичного життя в повосній Німеччині і тодішнього хаосу, якому в жертву віддано життя багатьох людських одиниць, — ініціат. група осіб, на яких це тяжило мряковиння концентраційних таборів, взяла на себе відповідальний обов'язок досліджувати українську мартирологію. По кількох нарадах з представниками української науки і по устійненню тексту статуту створено тіло під назвою: "Науково Дослідний Інститут Української Мартирології". Організаційно це була клітина Ліги Українських Політиків, з якої саме вишла думка будувати Інститут і вона мала фінансувати різні його публікації, побудована зовсім на автономних принципах за своїм власним статутам, бюджетом і вибраною раз в рік дирекцією. Підставою членства Інституту були українські науковці, члени Українського Вільного Університету. Вони творили ядро Інституту і кермували ним. На першому загальному з'їзді, який відбувся восени 1946 в Мюнхені затверджено статут і вибрано керівні органи. На цьому ж самому з'їзді схвалено цілі і завдання Інституту, з яких одна з них була напрямною — досліджувати українську мартирологію в історичному аспекті, збирати матеріали і опублікувати їх. Сповідуючи постанову Загального Збору, дирекція Інституту подала роботу в таких напрямках: а) вивчати історичну мартирологію з 18 і 19 ст. В тій цілі наукові співробітники приготували свої праці до друку як: "Гетьман Пилип Орлик" — проф. Б. Крупицький, "Мазепинська еміграція" — д-р Д. Оляничин, "Нариси з української мартирології" — проф. О. Оглоблин, "Мартирологія Т. Шевченка" — проф. В. Петров, б) вивчати мартирологію України під час німецької окупації. З тої ділянки видруковано працю д-ра В. Янова: "Німецькі концтабори" і зібрано документальні матеріали, яких частина була видрукована в "Літописі Політв'язня", органі ЛУПВ, в) вивчати теоретичні проблеми мартирології, до яких належить поважна праця д-ра В. Янова під назвою: "Психологія політв'язня" і г) досліджувати мартирологію України під совєтською окупацією. З цієї ділянки приготувано до друку збірну працю наших науковців під назвою: "Збірник Сучасної Мартирології". Авторі її це переважно живі свідки совєтського режиму, які тоді жили в масових скрутностях в Німеччині. Змістом ця праця охоплює мартирологію до всіх ділянок національного суспільного життя на Україні під більшовиками, як науки, освіти, виховання, церкви і економіки. В основу цієї праці поставлено висношення як за загальнопропагованим більшовиками свободи розвитку многогранного а національного життя нищено всеціло наймен-

ший прояв українського духа і все те, що не було співзвучне з лінією компартії. На підставі офіційних джерел, совєтської статистики, презвідомлень, рішень компартії доказано облудливість більшовицької політики. Сама праця охоплює п'ятнадцять друкованих аркушів. Крім зазначених статей, поміщено теж спомини жителів - в'язнів різних совєтських концтаборів, список жертв совєтської науки, мистецтва, культури і бібліографічний список.

Ця збірка праця під сучасну пору являється однією з дуже поважних та надзвичайно актуальних. Вона з одної сторони допоможе нашим братам, які десятиліття тому лишили свою батьківщину і зараз опинилися в таборах різних Міжнародних Орденів пізнати її в справжньому обличчя і тим самим зберегти їх при українському таборі, з другої сторони дасть американському світові незбітні докази совєтської, масового винищення пробної верстви українського народу, пропагованої мнимі рівності, в ім'я якої ліквідується менші народи і віковитого російського імперіалізму, що протягом останнього століття як маревопоїзд суне на захід та пожират тисячлітні надбання західної культури. Освідомлення західного світу про цю псевдо-місничну роллю російського народу без огляду на його краску й ідеологічний бляхм, яку він здійснює в найжорстокіший спосіб в ім'я визволення з "капіталістичного гніту" — може це своєчасно здержати навалу сучасного Двіжінгсана та заощадити мільйони жертв повоснійго світу.

Збірник цей саме перебрав на себе цю функцію і своїм важливим змістом хоче представити загальної ці обшудливій ідеї свободотії. Чи він зможе це в короткому часі здійснити залежатиме від видавця. А покищо він припадає пороком. Однак дирекція Інституту не зневірється і продовжує свою працю далі. Постійна іюреспонденція між науковими співробітниками, нові ідеї, нові плани — оце теперішня праця членів дирекції і наукових співробітників.

Для відзеркалення, якою повагою втілюються наукові праці наших співробітників, пригадаю поїздку члена дирекції Інституту д-ра В. Янова до Швеції на з'їзд психологів, на якому він прочитав працю затверджену редакційною колегією Інституту. Високонаукову вартість її і надзвичайно оригінальну тематику відмітили всі кореспонденти е в ро пейських прескореспондентів. О. Оглоблин переїхав на сталий побут до ЗДА і цілий ряд наших наукових співробітників опинилися тут — то сімло може заповнити українське громадянство, що Інститут подвоїть свої сили і свої потреби батьківщині не одну принесє користь в цілі її визволення, розросту і величчя.

Суверенної Української Держави вивезли були зразу до Кожухова під Москвою, судили в Москві, а потім знищили, як поляків під Катинем?

Кожухів, лежить за межами України, як Катин за межами Польщі. В ньому були масові розстріли полонених українських старшин. Тому Кожухів можна сімло назвати українським Катинем, як Катин можна назвати польським Кожуховом. Проминуло чимало часу від тих жахливих кожухівських та кожухівських днів. Багато імен мучеників вилетіло вже з пам'яті та всіх їх не міг я знати. Пишу це тому, що може це є живі свідки, які знають, хто саме з їхньої рідни та знайомих був вивезений до Кожухова, а потім загинув. Напевно деякі імена буде пам'ятати п. сот. Корольчук. Так можна б зробити бодей прибілизний виказ жертв московських воякам Українських Армії, щоб потім запропонувати його Міжнародному Трибуналові, який судитиме московських воєнних злочинців, найбільших, яких знає культурний світ.

Нехай ці рядки будуть причиною і заохотою для інших, щоб і від себе написали дещо про цей Український Катин.

(Закінчення)

Ор. Черногірський.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТИН

3)

Хоча це було протиправним судити полонених вояків, але москалі цього не додержувалися, як зрештою поведилося вони протягом цілої своєї кривавої історії. Всіх викликали по черзі до ВЧК в Москву. Відвозили закритими автоматами, відомими пізніше під назвою "чорних воронів", під дуже сильною охороною військ "особого призначення", або "чекістів". Сам табір охороняли з. зв. "інтернаціональні полки", що складалися головню з буйових полонених мадярів, а також лотшів і китаїців. Само ВЧК знаходилося тоді на одній вузькій вулиці недалеко від Кремлю близько будови, над якою повівав чорний прапор марксистів, одинокі організації, яку ще в той час толерували в себе комуністи.

Коли мене привезли на допит, то в той саме час вислухували ген. шт. підполк. УГА Шаманека, про якого кружляли вістки, що він загинув при спробі перейти через Дністер на український бік. Генерала

Ціріца також держали поза нашим табором, в одній з московських в'язниць. Ті, що сиділи разом з ним, переказали потім, що після одного допиту він більше не повернувся.

Все в ЧК було червоно-бордово, кольору, столи, стіни, і т. д., за винятком хіба м'яких крісел, які були обтягнені зверху кропив'яними мішками, щоб не виглядали дуже по-буржуазійськи. Мені дали виповнити анкету в російській мові, в якій було понад 200 різних питань, що охоплювали все життя людини. Головні питання відносилися до часів військової служби в арміях, які боролися проти Росії, а зокрема проти більшовиків.

Я насамперед заявив, що якнайгостріше протестую проти порушення Міжнародного Права про трактування полонених і проти незаконного судження мене чужим судом. Народжений Галичини, я ніколи не був громадянином Росії а тим самим росіяни не мають найменшої підстави судити

мене. Нічого однак не помагаю. Я виповнив анкету українською мовою. На більшість запитань давав відповіди відповіді, але вигідні для себе. Це все було однак тільки пустою формальністю, бо ВЧК мало вже зібрані про кожного всі потрібні відомості. На другий день мене викликали знову та наказали виповнити анкету російською мовою при чім зазначили, що їм докладно відомо, що я добре не володію. Потім викликували ще один раз та питали, чому у відповідях я не подав деяких відомостей, які торкалися часу моєї служби в Осадному Корпусі (полк. Е. Коновальця) в Києві. Я іронічно запитав, як можуть мене москалі судити за сепаратизм, коли в той час твердили, що Україна Самостійна і масово Суверенна Уряди та Суду? Мені не відповіли нічого і казали охороні відіести. Потім вже більше не викликали. Були однак такі, що вже з першого допиту не верталися. Були такі, що їх засуджували без окремого допиту, зараз по виповненні анкети та зразу кудись буди́мо відвозили. На запит друзів чи то рідних, куди їх везуть, звичайно відповідали, що на інше місце, а деколи казали ще й зидати їх речі, ніби для переписки на нове місце. Вирок нікому не винощували, або наперед мали вже від-

повідне рішення. Більшість старшин загинула в казематах ВЧК і десь похована в ліску під Кожуховом, як потім польські старшини в ліску під Катинем. Деколи везли чоловіка в невідоме, а дружина з дітьми залишалася в таборі. (Ціх жінок було тоді лиш кілька).

Одного дня наказали і мені та 16-м іншим негайно збиратися з речами для переїзду на інше місце. Була це група наймолодших віком старшин УГА і один з Корпусу Січових Стрільців. Тільки в дорозі випадково довідалися ми, що за "український сепаратизм" ми всі засуджені на домертні при-

сми доводили до висновку, що сумніву вартість має згадка між народами, коли в одному народі вважають національними героями тих самих діячів, які для другого народу є символами їхнього винищення...

Стаття д-ра Бикля характеризує для жидівської, навіть найповажнішої, публіцистики: вона не рахується з усіма тими історичними фактами, які йдуть в розріз з тезами, що жиди прийняли жидівська історія, як ненарушені правди, хоч би вони й спиралися на факти ухвалені. Жидівські публіцисти вічно повторюють ті самі твердження, не слухаючи тверджень протилежних і навіть не входячи в дискусію з ними. Далі: вони вперто промовчують причини, які довели до антисемітизму тих низів, що свої при-

сми доводили до висновку, що сумніву вартість має згадка між народами, коли в одному народі вважають національними героями тих самих діячів, які для другого народу є символами їхнього винищення...

Стаття д-ра Бикля характеризує для жидівської, навіть найповажнішої, публіцистики: вона не рахується з усіма тими історичними фактами, які йдуть в розріз з тезами, що жиди прийняли жидівська історія, як ненарушені правди, хоч би вони й спиралися на факти ухвалені. Жидівські публіцисти вічно повторюють ті самі твердження, не слухаючи тверджень протилежних і навіть не входячи в дискусію з ними. Далі: вони вперто промовчують причини, які довели до антисемітизму тих низів, що свої при-

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ВАШОГО ІМЕНІ НЕ ЗАБРАКЛО У ВЕЛИКОМУ КУЛЬТУРНОМУ РЕФЕРЕНДУМІ! ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК „СВОБОДИ“!

„ДОБРИЙ ВЕЧІР ТОВІ, ПАНЕ ГОСПОДАРЮ“!

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Наближається велике Свєто РІЗДВА ХРИСТОВОГО. Українська зоряна ніч. Сніг рипить під ногами і веселий гомін безжурної молоді.

То йдуть наші колядки від хати й до хати, славословлять Народження Христа та вітають своїх батьків — матерів — господарів статечних із Великим Свєтом.

Так було тисячу літ на нашій Рідній Землі. Та наступила чорна хмара й застигла зорі і місяць. Ворог загарабав нашу Землю і править свій кривавий бенкет.

Не сміє наш народ коладувати, прилюдно Христа славити і господарів статечних вітати. Бо господарів нині на Україні нема, є лише німі раби.

Та не вер Україну опанував ворог. Є велика Українська Громада на чільній землі Американській і перед цілим світом мусить засвідчити вона, що не вмерла душа наша, не вмерла воля. Що пам'ятаємо ми про батьків-матерів наших на Україні, про лицарів-хоробрів по лісах і степах українських земель, про братів наших на скитальцях.

То ж нехай не буде міста і містечка по всій Землі Американській, де б не пролунала наша стародавня колада! Во славу Христа Народженого, во славу великого змагання нашого народу за правду і справедливість.

Український Конгресовий Комітет Америки закликає свої Філії — Відділи, Місцеві, Центральні та Об'єднані Комітети, щоби разом зі всіма іншими організаціями та установами, особливо ж організаціями молоді, щиро і ретельно підготували та перевели Коляду.

Увесь прибуток від Коляди, згідно із традицією, призначається на наші національні потреби і віддається до Українського Народного Фонду.

Комітет бажає усім радісних Різдвяних Свят та щасливого Нового Року!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ.

Ukrainian Congress Committee of American
P.O. Box 721 Church St. Annev, New York 7, N. Y.
Грудень 1951.

Терпець в українсько-жидівських розмовах

(Закінчення зі сторони 2)

мітивні інстинкти виладовували на жидів в часі історичних завірюх. Я це не стрічаю нудного жидівського голосу, який колинебудь і донебездітливим жаль з приводу напруг загальної відомої солідарності жидів із чужою панівною нацією і верствою на українських землях, на шкоду українському автохтонові. Безцеремонність, з якою жидівські публіцисти, навіть того високого типу, як д-р Бикль, видаючи найважчі обвинувачення в сторону українців, видна напр., у такому реченні: „... А організація ризня, що її на жидів у містечках Галичини й Буковини переводила українська інтелігенція і селяни під німецькою і румунською командою в р. 1941...". Ясно, що д-р Бикль пише ті слова глибоко вірячи, що пише страшну для жидів і українців правду. Коли йому казати, що повторює фальшиві, бо ніколи такого не було, що пише про відносини, про які видно не має ніякого уявлення, а знає із заучутих легенд, то він — очевидно — не повірить. Так само, як не хоче подумати й відповідати, чому жиди ворожі до українців, а не до дійсних антисемітів росіян, і чому ніколи не пишуть про повільні погроми та вуличні протижидівські хуліганства за часів післяверсальської Польщі, за польських погромів жидів у Львові, Мінську, Мазові, і т. д. і т. д.

Тому у розмовах з жидівськими діячами треба мати святі терпіння. Треба їм „даки і паки“ повторити всім нам віддавна відомі правди, канони української історично-політичної думки. Отже: що Богдан

3 ЖИТТЯ ГРОМАД ОРГАНІЗАЦІЙ

Бостон, Масс

Об'єднання в громад

День 25 листопада буде записаний в історії українців Бостону і околиць товстими буквами. По довгих стараннях української громадської в Бостоні і Буконіської Православної Громади в Кембриджі, Масс., вдалося заквітцати церковну єдність. В той день перед полуднем була відправлена Служба Вожа в українській мові яку передавав теж через телевізю, станція WBZ, а „Голос Америки“ передавав її в Україні.

Службу Вожа відправляло три українських православних священників: о. Пятрат В. Касий, парох Буконіської Прав. Церкви ім. св. о. Миколая; о. І. Голуцкі, парох Укр. Прав. Церкви Євускев, Ровд Ай. і о. С. Корольов, парох Укр. Прав. Церкви в Бостоні. Маса Співал хор укр. церкви в Бостоні проводив молодого диригента Антона Пашака. Заповідач в телевізії і радіо насамперед проголосив, що в Злучених Державах існує Українська Православна Церква, яка на Україні зазнала страшного переслідування від безбожницького комунізму. В Америці вона має повну волю розвиватися як самостійна церква українського народу.

Важливі частини Служби Божої поспівав по-англійськи молодий Хмельницький боровся з Польщею, а не з жидками; що він підняв велике всенародне повстання проти Польщі; що він творець української Колядки Держави; що він вставився, як полководець, що розбив у кількох битвах Польщу, по всьому тодішньому політичному світі, що вислав до нього своїх послів; що у великій революції, яку він підняв, терпів жиди не від нього, „Гетьмана Війська Запорізького й Усїєї України“, і не від козацьких полків, частин регулярної армії, а від черні, яка мстилася за те, що жиди лучилися разом із польською шляхтою і спиралися на польську шляхту, у тодішній соціально-господарській структурі в Україні, на нещастя і зло українського народу, і що в цьому був винуватець не Хмельницький, а той соціально-економічний устрій, введення Польщею, і ролі жидів у ньому. І що Симон Петлюра був був також головою відродженої української держави і що це був також час революції і що не тільки Петлюра не винищував жидів, а активно з протижидівськими елементами, що їхні методи придукували й захищали царські поліційні адміністратори, — боровся. І що ні Хмельницький, ані Петлюра не є українськими національними героями, а саме головами української держави в різні історичні періоди, і що жидівські історики й публіцисти щонайменше страшенно упрощують і примітивізують історію, коли з іменами голов держав в'яжуть власні втрати, не турбуючись їхніми посередніми й безпосередніми причинами.

Во коли жидівські патріоти мають тільки жаль і то тільки до українців, то вони може оправдати психологічно, але не оправдані політично й науково, не оправдані розумово. І вони мусять здати собі справу з того, що не тільки їхні душі накупіли жалом і претенсіями, але й українські, і мусять навчитися так само спокійно і терпеливо вислухувати тих жалів, як ми вислухуємо їхніх. Так довго, як вони взагалі будуть виключено порпатися в минулому й трагічних переживаннях минулого. Очевидно, над минулим, до того й розмірним, не надлежним, так швидко не можна перейти до денного порядку, не можна його забути. Психологічно це теж зрозуміле. І ми, українські історики, політики й публіцисти, далеко не стоїмо на становищі, що українська сторона не зовсім винувата. І готові вичисляти ці вини. Але хочемо, щоб із п'єдесталу непомітності й безвинності жидівської історичної ролі українських земель зійшли жидівські керівники, які навчилися виступати виключно лише, як прокурори й одночасно судді. Це не добре вживати в дискусії того тону, що його вживають жидівські дискусанти. І ми свідомі, що наш тон і наші аргументи дратують жидів. Але маймо взаємний терпець! Бо той стан, який нині панує між українцями й жидками, насправу корисний тільки для „того третього“, що він в очах жидів теж не існує, а проте є найреальнішою силою, що б'є обидва народи.

Бетлегем, Па.

У 33 річницю Листопадових Днів

Свєто відбулося 11 листопада стародавній укр. греко-католический ім. св. Йосафата. В цей день ввечері відправив місячний парох о. Євген Цегельський в селуєжній о. Івана Михайлів панакхиду за полівних покій, які поклали свої голови в обороні Української Держави. Церква була прикрашена, а серед них уряджено мотилу. Усі свідомі парафіяни заповнили церкву. Після церковної відправи усі присутні перейшли на церковну залю, де відбулося свято академія.

Академію відкрив о. Євген Цегельський. По відповідей амер. гимну гарний збітовий реферат виступив п. Іван Стаєв. З черги виступили зі своєю програмою шкільні діти місцеві школи, котрі проводили п. Гват Волозюк. Були певні виконави стрілецькі ціни, переплітати декламації: З. Шурі, М. Цегельська та п. Гентин. На закінчення відіграли сценічну картину в двох діях „За Свободу“.

Підготовкою шкільних дітей, хорівих точок і виконавцю займався п. Г. Валасюк. При кінці п. Іван Малицький подякував всім, що своєю присутністю збагатили свято. Свято закінчено українським гимном.

В церкві і на залі передведено збірку, яка дала суму \$83.75. По відчитанні збірних витратів остало \$71.50 з котрої \$35.75 вилучено до Українського Конгресового Комітету в Нью Йорку і таку ж суму до Укр. Запорожського Комітету в Стемфорді.

Присутний

10 ворожих бомбардувальників і 5 бових турбо-літаків збили альянська авіація в Кореї впродовж останніх двох діб, але зазнавши в тому самому часі жадних власних втрат.

4 Чотири китайці з Сан Франциско, відмовилися платити викуп за свою маму, яка живе в Китаї. Вони кажуть, що комуністи однаково в'ють маму. Це американські комуністи прислали їм жадання заплатити за маму, щоб її не вбили в Китаї.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР Л. КО ВАЛЕНКО В Л. М. КЛЮБІ

Нью Йорк. — В найближчу п'ятницю, 7-го грудня, в Літературно-Мистецькому Клубі матиме свій Авторський Вечір Людмила Коваленко, яка прочитає свою п'єсу: „Приїхали до Америки“. Вечір, що відбувається в приміщенні Клубу — при 149 2га евеню, почнеться, як звичайно о год. 7:30 ввечері.

НОВА ПРАЦЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Проф. Ю. Шерех „Нарис сучасної української літературної мови“. Це перший виданий в українській еміграції повний науковий курс української мови. Книга підсумовує дотеперішні досягнення українського мовознавства, а також подає багато нового матеріалу. Книга побудована в світлі досягнень і нових метод світового мовознавства нашого часу.

Книжка проф. Шереха охоплює всі розділи науки про українську мову: словник, синтаксис, фонетику, морфологію, наголос. Вона спирається на багатий матеріал, вибраний з кращих авторів українського мовознавства, як підсумкового, так і еміграційного. В усіх розділах книги не тільки перелічує факти і подає правила, але і дає низку практичних порад про використання тих чи тих мовних форм. Крім усього цього проведено стилістичні принципи. Крім того, включено кілька спеціальних стилістичних розділів, що їх не було в дотеперішніх граматиках української мови.

„ТРЕВЕЛЕРС ЕЙД“ ДОПОМАГАС НОВОКАНАДІЯЦІМ

Незчисленні тисячі новоприбулих у Канаді покертувалися допомогою Інформаційно-Допомогового Бюро для Подорожників („Тревелерс Ейд“) в часі їхньої подорожі до місця призначення і започаткування нового життя.

Інформаційні станції цієї установи можна знайти на залізничних станціях, автобусних станціях і інших публічних місцях у цілій Канаді.

Від закінчення війни ця установка мала особливо багато праці, бо до Канади почали напливати імігранти, що їм не знайшлося англійської мови багатократно збільшувало трудність у чужих містах. Прикладом праці цього бюро може послужити факт, що в самому тільки Торонто кожного місяця 1,500 осіб одержують допомогу й інформації. Великий процент із цього числа це імігранти.

Не раз буває так, що новоприбулі до Канади з Європи чи інших континентів підчас подорожування по незнайомих їм містах падали жертвами безоглядних осіб. Бюро „Тревелерс Ейд“ радить, щоб молоді жидки та взагалі всі, хто тільки їде до незнайомих міст і містечок, а зокрема новоканадіяці, що не знають англійської мови, зверталися радше до станції „Тревелерс Ейд“ по допомогу й інформації, замість просити її в незнайомих людей.

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 50 РОКІВ ТОМУ?

(За час від 31 жовтня до 28 листопада 1901 р.)

ЗАВВАЖИ ДО ПОЕМИ „КОРОДІВНИ“

„О роде суетний, проклятий, коли ти видохнеш? Коли ми дждемося Вашингтона з новим праведним законом“ — Редакція дає від себе такі пояснення: Ці вірші найновіший український письменник Ол. Кониський і подав їх перший раз у „Записках Наукового Товариства ім. Шевченка“, в кн. 39, що вийшла з початком 1901 р. Ці вірші важливі тим, що в них виразно слідний політичний ідеал Шевченка. Як бачимо, він бажав, аби Україна стала республікою, такою, як і північно-американські Злучені Держави і був певний, що до того дійде...“

ПЕРША ВСТУПНА СТАТТЯ В „СВОБОДІ“ НАПИСАНА ФОНЕТИКОЮ

Першу вступну статтю, п. 3. „Слово робітника до робітників“, написану фонетичним правописом, помістила „Свобода“ у числі 47 з четверга 21 листопада 1901 р. Тільки це не редакційна стаття, а написана дискусувачем з підписом Марко Голуб. Від себе редакція додає таке висноження, писане фонетикою: „Статтю що друкуємо без змін, і хоча вона довга, її не скорочуємо, бо вона характеризує погляди нашої своєрідної українсько-американської інтелігенції, т. є робітників, які на підставі зв'язків з усілякими людьми, виробили собі ясний, судильний погляд на світ, якого не мають багато з тих людей, що чваняться, що вони „інтелігентні“ лише тому, що пересиділи кілька-надцять років на шкільних лавках. Водночас завважимо, що автор занадто нас вихвалює. Ми не жадні герої, а люди, прості робітники пера на запущених полі просвіти українсько-американського народу. Наша праця буденна, важка, невдачна, але конечна. Хочемо й старасямося її робити, бо це наш обов'язок, а совість наша буде спокійна, коли хоч не тепер, то бодай колиш українські робітники скажуть, що жили ми не даром, та що обов'язок наш хоч в часті сповнили“.

ВІСТІ З ГРОМАД

Будова церкви в Джерсі Сіті, Н. Дж. вже кінчиться. Тепер побивають дах і ставлять нову баню. Малі бані вже покінчені. Буде це, здається, найгарніша українська церква в Америці. — Дня 20 жовтня відбулося благословення церкви в Майфілді, Па. На благословення прибули священники: о. Лавриниш з Шенандоа, Па., о. Валог з Скрентону, о. Ардан з Оліфанту. — У Нью Йорку відбулося 19 жовтня представлення „Ціло Свєт“, старанням тов. ім. Наумовича. По представленню редактори „Вестника“ і „Світа“ вели московську агітацію. — Денис Пірч, учитель і секретар У.Н.С. вийшов на конференцію учителів з повіту Лакаванна, тому школа англійської мови для чужинців з того повіту була закрита в тому тижні. — Духовна Рада, як „товариство руських церковних громад в Злучених Державах і в Канаді“, улаштує першу місію в церкві св. Михайла в Йонкерс, Н. Й. від 19 до 21 листопада. Іменем Ради підписаний о. І. Констаневич, як голова, о. Ст. Макар, як секретар. — Забава, улажена 7 листопада українськими дітьми з братства св. Ольги в Влунфілді, Н. Дж. випала в найкращий порядок. На забаві були декламації, промови й спів. Був призначений о. М. Підгорецький, Е. Калакута, К. Кирчів і Д. Голод з Джерсі Сіті. Хором проводив учитель А. Зволінякський. — На засіданні товариства „Р. Н. Дім Еміграційний“, що відбулося в Йонкерс 10 листопада, склади на цю ціль \$21. Разом має товариство мастку \$709.86. — Молодь гр.-католич. обряду в місті Трентон, у стейті Нью Джерсі, уладує 30 листопада баль на дохід церкви.

ЧИ ВИ Є ВЖЕ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ? ЯКЩО НІ, ТО ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

УВАГА! — ДІТРОЙ І ОКОЛИЦЯ!

Заходом: ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ „САМОПОМІЧ“ Відділ в Дітройті ставлять

В НЕДІЛЮ, 9. ГРУДНЯ 1951 Р.

о годині 3-тій в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ при вул. Martin Street

ТЕАТРАЛЬНУ ВИСТАВУ

(супермелюдраму на 3 дії з прологом Брауна). п. 3.

„БАТЬКІВСЬКА ЛЮБОВ“

Режисері: Арт. Укр. Театрні М. КАВКИ

Запрошують все українське громадянство

Дохід: для хворих та інвалідів в Німеччині

ПАМ'ЯТАЙТЕ ДАТУ! 9. ГРУДНЯ год. 3-та.

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

масе появилися як окреме недільне видання „Свободи“ від початку 1952-го року. Негайно висилкою замовлення прискіпите появу цього тижневика.

В тій цілі виповніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи“:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури. Передплату на тижневик зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище

Адреса: (№ & Street) (City) (State)

(Date) (Signature)

НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ
вже вишили з друку
КОЛЯДИ І ЩЕДРІВКИ
в укладі Ігора Соневицького
на фортепіан
від найлегших для початковців до найтяжчих
Ціна \$1.00
Замовлення слати до „Свободи“:
83 Grand Stret, Jrsey City 3, N. J.

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОГО БОРОТБІ УКРАЇНИ
Відділ в Нью Йорку
Запрошує В. III. Громадянство на доклад
Д-Р СТЕПАНА РЕПЕЦЬКОГО
НА ТЕМУ:
МИХАЙЛО ДРАГОМАНІВ І СУЧАСНІСТЬ
— який відбувається —
В НЕДІЛЮ, 9. ГРУДНЯ 1951 Р.
о год. 5. допозудні
В ДОМІВЦІ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ
при 2nd Avenue ч. 149

УВАГА! — БРУНЛІН І ОКОЛИЦЯ!
ЗАХОДОМ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Відділ 21. в Брунліні
відіграється комедія на три дії під назвою
ЧАРОДІЙНИЙ ЛІКАР
В НЕДІЛЮ, 9. ГРУДНЯ 1951 Р.
Режисер вистави п. Павло Снебодян.
По виставі для всіх весела несподіванка
„ПОВНА БОЧКА ШАСТІ“.
Запрошуємо всіх, а особливо нових емігрантів на виставу до Брунліна до:
УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ
216-218 Grand Street, Cor. Driggs Avenue, Brooklyn, N. Y.
Початок в годині 5:30 ввечері Вступ 90¢

ГРИЦЬ ЗАУЛІ В ДРУКАРНІ

— Чому не друкуєте більше таких брошур про нас на чужих мовах? Світ мусить про нас більше знати!
— За що друкувати, коли Ви не вплачуєте свого Національного Датку?

УВАГА! ROCHESTER, N. Y., І ОКОЛИЦЯ!
До Відділів У. Н. Союзу, Товариств, Сестричтв, до союзних відділів мелоди та до всего українського громадянства!
Комітет має честь запросити вас всіх на
ВЕЛИКИЙ СОЮЗОВИЙ КОНЦЕРТ
— що відбувається —
В НЕДІЛЮ, 16. ГРУДНЯ 1951 Р.
о годині 5. ввечері.
в Галі Українського Американського Клубу
292 Hudson Avenue.
В цій концерт беруть участь найліпші сили нашої громади, ато: Церковний Хор Воні, під пров. д-р професора К. Пененди, Хор Національний під пров. д-р Мисрослава Матковського, як також Вандуристи і солісти. Важне є що до Rochester на цей великий день прибуде секр. УНСоюзу Григорій Герман та вистогосить відповідну промову. Тому приготуйтеся на цей великий концерт та приходіть громадою.
За КОМІТЕТ:
Михайл Мельник, голова; Степа Секор, секр.; Іван Бойчук касір; Василь Гузар, головний Радний та почесний предсідник.

РОЗШУКИ

ПІШПАК АНДРІЙ пошукує рідних і знайомих зі с. Довбушанка Лех, повіт Турка. Рідні та знайомі прошу з'ясуватися на адресу:
ANDREW SHYSHAK
120 Dayton St., Phoenixville, Pa.

Пошукує свою сестру Варвару СЛАВЦЬКУ, замужню ВРАТНИК, зі Сорочинця. Має перебувати в Fressond, Man., Canada. Хто знає про неї або вона сама прошу написати до:
KAROLINA LUCKIW or HRYNYSHYN
c/o Rennison
244 East 5th Street,
New York 3, N. Y.

РАДІО

УВАГА! Слухайте
Свистяльську
РАДІО ПЕРЕДАЧУ
КОЖНОЇ НЕДІЛІ
о годині 9 до 9:30 рано
зі станції
W.T.E.L. 860 Kc.
Philadelphia, Pa.
W.P.P.A. 1360 Kc.
Pottsville, Pa.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острів до довголітньої недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздута жовта лідою без операції. Переводимо аналіз крові для супружних дозволів. — Офісний годинник: ШОГОДІНІ ВІД 10 РАНО ДО 6:45 ВЕЧОРИ. В НЕДІЛІ ВІД 11 ДО 1 ПОПОЛ. Екзамінація \$3.00.

Д-р М. МАНЗЕЛЬ
лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги чоловіків і жінок, недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лікування застарілих пеніцій та інших лікарств. Аналіз крові, сечі і інших рідин. Аналіз крові для супружних дозволів.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
Годинник: ШОГОДІНІ ВІД 10 РАНО ДО 1 ПОПОЛ., ВІД 4—7 ВЕЧ., В НЕДІЛІ ВІД 11—1 ПОПОЛ.
ЕКЗАМІНАЦІЯ \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (Kolo 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3933
Внутрішні недуги. Fluorosceny. X-Ray. Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналіз крові для супружних дозволів.
Офісний годинник: ШОГОДІНІ 1-3 І 5-8 P.M. В НЕДІЛІ ВІД 10-2 ПОПОЛ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСЕ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ
ТИ. А ПРОСВІТА — ЦІР СІМІ

Секція Книгознавства Української Вільної Академії Наук

Друга конференція Секції Книгознавства УВАН в ЗДА відбулася в Нью-Йорку 17 листопада 1951. Вона була присвячена, на цей раз, питанням укр. американського книгознавства. Народи видавав д-р Абрахам Яковлевський, директор Служби Відомостей публ. бібліотеки. В першій доповіді д-р С. Демидчук поінформовав, присутніх членів Секції та гостей, про свої, віддані ведені, дослідження над "Матеріалами про Україну в американських енциклопедіях". Докладно розроблена доповідь обіймала предмет від початку до 1878. Доповідач вказав, що з бігом часу, в амер. енциклопедіях помітний повільний перехід від фантастичних і фальшивих відомостей про Україну до більш правдивих, але ще далеко до задовільного стану. Підчас обговорення доповіді згадали статтю Богдана Жуківського: "Україна в англійських енциклопедіях" (див. "Нові Дні", Торонто, ч. 4, 1950, стор. 9-12), що досліджує те саме питання за новітні часи. Було висловлено побажання щодо УВАН в ЗДА порозумітися з голландськими амер. енциклопедіями і поділяти про уміцнення там відомостей про Україну, більш відповідних дійсності.

Другою точкою програми конференції була доповідь проф. д-ра Я. Рудницького на тему: "Українські книгозбірні в Канаді". За відсутності автора реферував її інж. Л. Виковський. Праця проф. Я. Рудницького становить першу спробу в дослідженні укр. бібліотек Канади. Всі укр. церковні (греко-католики, греко-православні), світські й приватні книгозбірні Канади, на думку проф. Рудницького, обіймають понад 500 тисяч томів. Збори численніші побажання щодо аналітичних описів доповіді були переведені в укр. бібліотеки в ЗДА. Після реферату частини відбулася "бібліографічна інформація" про новини з ділянки книгознавства й українства.

Інг. Л. Виковський говорив про: події, друку та людей. Було реферовано про сучасні заходи бібліографічних "Каталогів" у Вашингтоні, що обіймав би в першу чергу матеріали в ЗДА та Канаді. Інформовано про суч. стан т. зв. Державної Публ. Бібліотеки УРСР в Києві. Згадувано про невідані виставки літератури підпільної України в Нью-Йорку й Філадельфії. Різноманітні укр. друку, слова" в Філадельфії, в жовтні 6, р., в зв'язку зі святом ЗУ-АДК. Далі було повідомлено про появу у 1951 р. нової праці, в ній мови, д-ра Едвіґа Кірмала, члена УВАН в Німеччині, з царини книгознавства; працю проф. д-ра Л. Борщак, члена УВАН у Франції, п. з. "Третій Райх і Україна", що вийшла, у французькій мові, в Парижі в 6, р.; про вихід з друку, давно очікуваних, "Бібліографічних Вістей", ч. 1, заходами УВАН в Німеччині; продемонстровано чергові видання, у рос. мові, т. зв. "Науково-Дослідного Інституту Історії і Культури СРСР", у Москві, що існує на амер. кошти. Цинним вкладом в укр. наук. літературу є нові циклістичні видання "Інституту Заочного

ПОДЯКА

Цєю дорогою складано найсердечнішу подяку панам і паням Української Громади в Амстердамі, Ню Йорк, які склали грошову пожертву для мене хворого уже 7 (сім) місяців. Сердешну подяку складаю п.п. Сірку Василью і о. Леоніду Долішському, які були ініціаторами про збірку пожертв, а також п. Шевченку Тарасу, який поза годинами своєї праці, провадив збірку, без жадної винагороди за те. Нехай Всевисшній Бог винагородить старця усіх Жертвodawців. Я бажаю усім жертвodawцям: Щастя, здоров'я і Многоя Літа.

ПЕТРО СТЕЦЕНКО.

Petro Stecenko, 12 Morris Street, Amsterdam, N. Y.

Перевозити місцеві Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

УВАГА! НЮАРК!
Огляньте
УКРАЇНСЬКІ ПОШТОВІ МАРКИ,
банкноти й геральдику, яких виставу влаштує Союз Українських Філателів.
В НЕДІЛЮ, 9-го ГРУДНЯ н.р. в НЮАРКУ
9 Belmont Avenue, (домівка ПЛАСТУ)
Відкрито для відвідин в год. 12—8.

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
НА 1952 РІК!

Альманах УНСОЮЗУ—це велика на 160 сторінок книга в мистецькій окладці та на прекрасному папері. В ній, крім календаря на 1952-тий рік із зазначенням всіх українських та американських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені численні вірші, оповідання, спомини та статті визначних авторів.

Ціна Календаря, не зважаючи на величезні кошти видання, ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленням! Члени УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення висилати разом з грошевою належністю на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю вислати мені _____ примірник Календаря У. Н. Союзу на 1952 рік, за що долучу \$ _____ (Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище _____

Адреса: _____ (№ & Street) _____ (City) _____ (State)

(Date) _____ (Signature) _____

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Тараса Шевченка від 156 повідомляє, що річні збори відбулися в невідомо 9, грудня 1951 в Громадському Домі точно в год. 2:00 пополудні. Просимо всіх членів бути присутніми бо буде вибір Уряду на 1952 рік. — Я. Сенишин, предс.; М. Конік, кас.; М. Політило, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла від 102 відбулися в невідомо 9, грудня зараз по другій і третій Службі Воків в церковній галі 2280 В. 7. Дасмо до відома, що річні збори відбулися в невідомо, 30, грудня зараз по другій і третій Сл. Воків в церковній галі 2280 В. 7. — Г. Голубець, предс.; В. Жук, кас.; М. Бобченко, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Бр. св. о. Ніколая від 276 повідомляє, що річні збори відбулися в невідомо 9, грудня точно о год. 1:30 пополудні в відділовій галі 97 Глинууд Енню. На зборах буде вибір Уряду та вибір урядників на 1952 рік. По закінченні всіх справ буде переклада для всіх присутніх членів. Просимо всіх членів прийти на ці збори на час та сповнити свої членські обов'язки. — І. Бляк, фін. секр.

НОРТМІТОН, ПА. Від 44 Тов. Укр. Січових Стрільців повідомляє своїх членів, що річні збори відбулися в невідомо, 9-го грудня в православній Галі на Нюпорт Енню, о годині другій пополудні. Взяв участь усіх членів прийти на збори бо буде справоздання Уряду і Контрольної Комісії та вибір нового Уряду на рік 1952. — За уряд: В. Шинка, предс.; А. Водник, кас.; Л. Демчук, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рож. Пресс. Вогородиць від 36 подас до відома своїх членів, що річні збори відбулися в невідомо 8, грудня, в суботу ввечері в год. 7, точно. Приситися всіх членів прийти на цей мітинг, бо буде вибір Уряду на рік 1952. Масмо календарі УНС на продаж і просимо їх розкупити. — Предс. К. Шуберт; кас. Х. Вилецька; секр. С. Гунька.

РОССФОРД, О. — Бр. св. Михайла від 235 повідомляє членів, що річні збори відбулися 9, грудня о год. 2:30 пополудні в Укр. Нар. Домі. Секретар перечесть звіти, як також буде вибір Уряду на 1952 рік. Неприсутній член підлягає карі 1 долляра. — Гр. Шумський, предс.; Ст. Варна, кас.; І. Шестак, секр.

ДІТРОНТ, МІШ. — Тов. Укр. Народного Союзу від 292 подас до відома членів, що збори відбулися в невідомо 9-го грудня о год. 1:30 пополудні в галі УН.Дому при 4655 Мартін і Мішган Енню. Це останній місяць в році і треба зробити замкнення книжок, тому проситися прийти на означений час і заплатити всі заборговані вклади, бо гроші мусять бути вислані до Союзу перед 25 груднем. Хто бажає мати Альманах УНСОЮЗУ на рік 1952, хай приїде на збори, та дістане його. Наш відділ дасав заздалека в грудні найбільше нових членів, а тому і цього року просимо членів потрудитися і дістати нових членів. — І. Форіс, предс.; П. Кізел, секретар; М. Гузілик, кас.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ від 59 повідомляє, що річні збори відбулися в суботу 8, грудня 1951 р. в УН.Домі під ч. 517 Гачет вул., точно о год. 7:30 ввечері. Взяв участь всіх членів кочено прийти на річні збори. Будуть звіти Контрольної Комісії та урядників а теж буде вибір Уряду на 1952 рік. — М. Галікевич, секр.

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.

(між 2—3 евенінг 8. вул.)

мас на складі власного виробу

ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ

в найкращих фасонах.

Отже не чекайте до останньої хвилі з Вашими закупками на свята.

У нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки.

Дальше пригадаємо, що масмо відділ

МУЖЕСЬКОГО ГАЛАНТЕРІЇ, а саме:

першої якості сорочки, спортивні сорочки, шматки, знамені: "Jayson" і "Fruit of the Loom"

ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛІВ ТА НИЗЬКУ ЦІНУ.

Приймимо замовлення на імпортні капелюхи.

При закупі капелюха та інших речей дасмо гарний подарунок. Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Меллника кожної неділі між 7—8 год. рано і кожного четверга між 7—8 год. ввечері на хвилі 1480, (станція WHOM). ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ДО 10 ГОД. ВВЕЧОРИ.

DUNLEY HAT SHOP

14 Saint Marks Place (Іст В-ма вул.) New York City

ГЕРКІМЕР, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ від 192 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулися 9, грудня в год. 2:00 пополудні в УН.Домі. Буде вибір урядників і вибір Уряду на 1952 рік. — Я. Сенишин, предс.; М. Конік, кас.; М. Політило, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. "Сокіл", від 336, відбулися в невідомо, 9-го грудня в р. в 1-й годині пополудні, в Укр. Нар. Домі. Проситися членів прийти на збори, як рівно ж вирішити свої заборгованості. — За уряд: Я. Дзядига, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. І. Франка від 334 подас до відома своїх членів, що місячні збори відбулися 9, грудня 1951 б. о 1:00 годині пополудні в УН.Домі. Проситися членів прийти на ці збори і вирішити свої заборгованості, щоб не перенести на слідуючий рік. За уряд: М. Запорозький, предс.; С. Морозович, фін. секр.; І. Жук, рек. секр.

КЛІВТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від 182, подас до відома членів, що річні збори відбулися в невідомо, 9, грудня, в год. 2-й пополудні, в галі Укр. Прав. Громади, 45-47 Говп Еве, Пасейк, Н. Дж. Будуть звіти урядників за минулий рік і контр. комісії та вибір Уряду на 1952 рік. Просимо членів прийти на збори, бо присутність конечна. Не прийняти членів і урядників підлягають карі після ухвали. — М. Філь, предс.; В. Палюх, кас.; Г. Ясків, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від 324, повідомляє членів, що річні збори відбулися 8, грудня, в год. 8, ввечері. З огляду на те, що в останні збори в біжучому році, Тов. просить всіх членів-дожників, щоб виплатили заборговані членські вклади до УНС. — А. Горюхівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

ПОНТСТАВН, О. — Бр. св. Івана Христителя, від 230, повідомляє членів, що річні збори відбулися в невідомо, 9, грудня, в год. 2, пополудні, в власному Домі, 914 Franklin Ave. Такі збори відбуваються лише один раз в році, на яких поручається дуже важкі справи на наступний рік. Буде вибір урядників, річне звідомлення як відділу так і дому і клубу, а тому приходіть громадяно. — М. Савчак, секр.

ВИПРОДАЖ

НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТІВОК

ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

ОКЛЕП ВІДЧИНЕННЯ КОЖНОГО ДНЯ

від 10 рано до 8 ввечері.

Зайдіть або пишть до:

UNION SQUARE MUSIC SHOP, Inc.

27 UNION SQUARE WEST, N. Y. C. 3. "Dept. U" AL 5-6969

УВАГА!

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА

Проф. П. КОВАЛІВ

НАГОЛОС

В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

Книжка призначена для шкіл, студентів, педагогів, письменників, поетів, промовців, проповідників, священнослужителів, дикторів (спікерів), декламаторів, акторів, співаків і всіх, хто вивчає чи в розмові вживає рідної мови й бажає говорити по-літературному. Нова книжка охоплює всі ділянки українського літературного наголосу, даючи практичні вказівки сприводу всіх сумнівних питань, що можуть виникнути при теоретичному чи практичному вивченні рідного слова.

ЦІНА: \$0.75

Замовлення разом з належністю надсилайте на адресу:

"SVOBODA", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

АНСОНІЯ, КОН. — Тов. Запорозька Січ від 67 подас до відома членів, що річні збори відбулися в невідомо, 9-го грудня в 2-й год. пополудні в Ліберті Гол Мей вул. Проситися всіх членів зійтися на час та вирішити свої довги, щоб не перетягати їх на другий рік. Також буде вибір Уряду на 1952 рік. — І. Патулік, предс.; І. Хіровський, касієр; І. Піріг, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. св. Арх. Михайла, від 352, повідомляє членів, що річні збори відбулися 9, грудня точно в 2, год. в галі на другій і Турлов вул. Проситися членів прийти на ці збори. Буде вибір урядників і вибір Уряду на 1952 рік. Зокрема довгуючі членів повинні прийти і виплатити свої довги, щоб не перетягати їх на наступний рік, а уряд Вас суспендує, не було нарікань. — С. Мелько, предс.; Д. Яворський, секр., 2423 W. 3rd St., Chester, Pa.

ПРОВІДЕНС, Р. АН. — Сестр. Любова, від 177, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в невідомо, 9, грудня, точно в год. 2, пополудні, в Юнети Гол, ріг Патерс Еве, І. Овмен вул. Просимо всіх членів прийти та вислухати звіти і вибрати уряд на 1952 рік. Просимо всіх членів відділу вирішити всі свої довги найдальше до 25-го грудня. — І. Лаба, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від 324, повідомляє членів, що річні збори відбулися 8, грудня, в год. 8, ввечері. З огляду на те, що в останні збори в біжучому році, Тов. просить всіх членів-дожників, щоб виплатили заборговані членські вклади до УНС. — А. Горюхівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

ПОНТСТАВН, О. — Бр. св. Івана Христителя, від 230, повідомляє членів, що річні збори відбулися в невідомо, 9, грудня, в год. 2, пополудні, в власному Домі, 914 Franklin Ave. Такі збори відбуваються лише один раз в році, на яких поручається дуже важкі справи на наступний рік. Буде вибір урядників, річне звідомлення як відділу так і дому і клубу, а тому приходіть громадяно. — М. Савчак, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Т. Шевченка від 349 відбулися 9, грудня о год. 2, в Домі Лісного. — І. Шинка, предс.; Л. Мартінович, кас.; М. Дісан, секр.

ДОБРИ ВІСТІ ПРО АСТМУ

Сповідують, що новий лік, званий PENNYL, приносить швидку чудову полегшу для тих, ХТО ТЕРПІТЬ ВІД АСТМИ.

Кажуть, що АСТМАТИЧНІ АТАКИ прискисують, зашкоди, душності в томолячого дихання нагно-нагності під впливом цієї замінної медичини. Багато людей, які дивніше почувалися ослабленими з інтуїцією шукали відділу, вислідом таких ооружних атак, тепер радісно признають, що осягають полегшу роках вже після зайаття першої дози.

Якщо ви терпите вислідок дошкульної АСТМИ, не отягайтеся якості писати по ПЕННІЛ. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли вишлете оце повідомлення разом з вашими повним іменем і адресою до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 308, Box 762, Peckskill, N. Y. Зайдіть кишноту вам для три-доллярової пилочки тільки за \$5, тобто дають знижку \$1 на звичайні ціни. Не посилайте грошей. Заледять просто листомови при доручуванні. Однак зробити це запер, бо припас невеликий.

Ім'я _____

Адреса _____

Місцевість _____

Секрет _____

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга Щара і Чесна

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, NEW JERSEY

ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

УПРАВЛІТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street,

New York 9, N. Y.

Phone ALgonquin 4-5744

Дні моє в модерній, комфортабельній стилі каліній.

Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маючого стану.

ІВАН БРОЦКА, нотар.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребати \$150

по ціні так низькій як

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET

New York City

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІ

Контрольована температура.

Модерна каліній до ужитку даром.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

„Там с дорога” — сказав
Тарзан. — „Здається, що вона
веде в гори”.

„Але заказана земля в тій
околиці” — завважив Хірам

поважно. Д'Арнот засміявся:
„Нам не треба промошувати
дорогу нетрами”.

„Поглянь туди Д'Арноте, —
скрикнув раптом Хірам.